

talsmann. Hann er annars formaður fyrir útróðrarfelagnum í Suðuroyar Sunnaru helvt og hevur verið í leik-um fyrr.

Martin er veðurbardur. Andlitid er reyðligt av kóllasalum mongdum av friskari luft og seltum sjó-roki, aftaná á hann hevur staðið og start upp í ættina seinasta mánaðin á Norð-havinum. Hann sær troyttur út, men hann hevur neistan og árræðið til at siga politikkarunum sína hjartans meining um, hvussu teir skalta og valta við livi-breyðinum hjá útróðrar-manninum.

Avmarkaðir

Martin situr við einum pappíri í hondini. Útróðrarmenninir hava sitið uppi tæð mesta av náttini og sett saman eitt skriv, sum teir skulu handa vinnuvevdini hjá lögtinginum.

– Vit krevja, at bátar undir 20 tonn sleppa at veidda frítt árið. Orsökini til hetta er, at náttúran og havið kvoterar okkum einar 200 dagar um árið, sigur Martin Strøm.

– Vit hava ongar ætlanir um at loysa aftur úr Havnini, fyrr enn krøv okkara eru greidd. Vit halda eisini at tað er skomm og ein skemdar-gerð, at bátar verða lagdir í bestu vartið, sigur Martin Strøm.

– At flotin verður lagdur nú merkir, at vit missa eisini summarróðurin. Fyri bátarnar í Suðuroy er hetta ein vanlukka. Summarróðurin gevur okkum eini 80 prosent av okkara inntøku. Vit eru akkurat komnir í gongd aftur aftaná fleiri vánalig ár og nú verða vit steðgaðir. Hetta kunnu politikkararnir ikki bjóða okkum. Fiskiskapurin er eisini tvífalt so góður í ár sum undanfarin ár, sigur Martin Strøm.

– Frá 8/3-10/4 í fjør veiddi eg á Norðhavinum 8200 pund. Frá 24/2-24/3 í ár havi eg á Norðhavinum

veitt 15.600 pund. Hetta er næstan tvífalt. Vit hava fimm ring ár at vinna inn aftur í fiskiskapi. Vit kunnu ikki gevast nú í bestu vartið, meðan ógrýnni er av fiski, sigur Martin Strøm.

Politikkarar skilja ikki

Martin fjarir ikki útyvir, at hann heldur lítið um almennu umsitingina av okkara fiskiríkídømi.

– Vit verða viðfarnir sum annanflokks bongarar. Politikkararnir hava onga føling við okkara viðurskiftum.

Fráboðan frá Fiskiveiðu-eftirlitinum

Samsvarandi § 18 í lógtingslóg nr. 28 frá 10. mars 1994 við seinni broytingum um vinnuligan fiskiskap boðar Fiskiveiðueftirlitið við hesum frá, at felagskvotan av toski á landgrunninum hjá útróðrarbátum undir 20 BRT á húkaveiðu í bólki VI, er uppfiskað.

Fiskiskapurin á landgrunninum fyri allar veiðihættir skal tí steðga á miðnætt (kl. 24.00) í kvöld tann 26. mars 1996, og er fiskiloyvi samstundis dottið burtur.

Fiskiveiðueftirlitið
tann 26. mars 1996

Teir ána ikki hyat tað heila drejar seg um. Útróðrarflotin er illa fyri. 'Never mind', vit hava fingið meira í ár enn undanfarin ár, men vit hava eisini fimm ring ár at arbeiða okkum burturúr,

sigur Martin Strøm.

– Meðan aðrir samfelagsbólkar upparbeiðdu eitt sosialt trygdarnet í áttati-árunum, so hava vit einki. Sleppa vit ikki at fiska, so fara vit á húsagang. Tað átti ikki at verið so ilt at skilt. Heldur ikki hjá politikkarunum, sigur hann.

– Teir áttu eisini at skilt, at útróðrarflotin lagar seg eftir hvussu nógv er at fáa. Er lítið at fáa, so er royndin minni, sigur hann.

Eyðnaðist í 1975

Lugarprátið umborð á «Suðuroy» heldur fram. Nú eru fleiri útróðrarmenn komnir umborð at vitja. Stríðshugurin lýsir úr andlitunum á teimum. Teir eru allir komnir norðanefir í morgun og nú vilja teir hava eitt greitt svar frá politikkarunum. Onki uttanum-tos ella leys lyftir.

Milson úr Hvalba sum seinastu mongu árin hevur røð úr Oyndarfirði á Norðhavið um várið, hevur eisini verið í slíkum tiltaki fyrr.

– Eg røði út við Kristinu í 1975, tá útróðrarflotin við Adolf Hansen á odda stevndi til Havnar at krevja sín rætt. Og vit finga nakað ítökiligt burturúr. Tá snúði stríðið seg um prisirnar og útróðrargrundarlagið. Vit finga Ráfiskagrunnin. Tað er bara eittiligt at hugsa sær í dag, at útróðrarflotin lát mest í hendan grunn. Tí Ráfiskagrunnurin hevur figgað allan okkara trolaraflota, sum ikki hevði verið til uttan allan studningin, sigur Milson.

Samtyktin frá landsfundinum hjá javnaðarflokkinum seinasta leygardag, har flokkurin vil stríðast fyri, at útróðrarbátar undir 20 tons ikki verða settir undir nakra avmarkandi skipan, verður eisini umrødd í lugarinum á «Suðuroy». Útróðrarmenninir eru eitt sindur ivandi og vilja ikki rættuliga trúgva,

at hetta verður gjøgnumført. – Men vit taka javnaðarflokkinn uppá orðið og vit rokna við, at hann fer at halda orð, siga teir við ein munn.

– Fyri okkum hevur tað týðning at verða fysiskt til steðgar í dag, fyri at vísa á álvarsligu støðuna. Vit vilja ikki hava ein slatur fyri ein slatur, ella snakk niður eftir herðablaðum, siga menninir.

Húsið ríkur

Martin Strøm er ógvuliga stúrin fyri framtíðini, verður útróðrarflotin lagdur í dag.

– Eg livi av útróðri. Fyri at keypa hendan bátin, so var neyðugt at taka pant í húsið. Missi eg bátin, so fari eg ikki at klára at rinda meirkostnaðin av at eini 280.000 eru í panti í húsunum. Húsin fara eisini. Eg eri kanska ikki tann, sum eri ringast fyri. Eg eri maskinmeistari og kann tí fara í onnur lond at arbeiða. Men eg vil vera útróðrarmaður. Mær dámar hetta frælsa lívið har eg eri mín egni harri og soleiðis er við so mongum øðrum útróðrarmönnum, sigur Martin Strøm.

Ikki Als

Teir sum liva at útróðrinum burturav vera sera illa fyri, missa teir summarróðurin. Útróðrarmenninir kunnu ikki fara uppi arbeiðsloysisskipanina og teir kunnu heldur ikki finna sær eitt annað arbeiði, tí so verður hetta mótröknað í-løgustuðlinum.

Martin Strøm. Mynd: Kalmar

Ivan fær vánaligt skoðsmál

– Okkara fiskimálaráðharri verður fullkomiliga stýrdur av øðrum. Hann heldur eitt í dag og annað í morgin, sigur Martin Strøm

JÚSTINUS LEIVSSON EIDESGAARD Landsstýrismáðurin í fiskivinnumálum, Ivan Johanne- sen var ikki hjástaddur, tá allur útróðrarflotin kom til Havnar í gjár. Hann er staddur á fundi hjá NAM- CO í Tromsø í hesum døg- um.

– Men tað er nógv betur, at hann ikki er her í dag. Hann hevur eina støðu í dag og eina aðra í morgin. Eg blivi so arrigur, tá eg hugsi um orðini hjá Ivan Johanne- sen í Sjónvápinum í sein- astu viku. Hann segði bart út, at væl stóð til og ongir trupulleikar fóru at vera hjá flotanum. At allur útróðrar- flotin liggur í Havn í dag er ikki júst tekin um, at so væl stendur til, sigur Martin Strøm.

– Okkara fiskimálaráð- harri hevur onga meining sjálvur og hann verður full- komiliga stýrdur av øðrum, serliga av lógmanni. Hann hevur fleiri ferðir í tele- fonini lova mer, at eitt uppskot um minstuløn til útróðrarmenn skuldi leg- gast fyri tingið. Tað var rættuliga svangligt hjá útróðrarmönnum seinasta heyst við øllum cystanvind- inum. Vit fáa ikki pengar úr

ALS. Ikki fyrr enn mána- dagin varð uppskotið lagt fram og drúgv tíð gongur, áðrenn tað er liðugt avgreitt í tinginum, sigur Martin Strøm.

– Sami trupulleikin hevur verið við íløgustuðlinum. Hóast hundrað lyftir úr Tinganesi um at hesin skal verða guldin mánað fyri mánað, so hevur útróðrar- flotin ikki fingið eina krónu enn í ár í íløgustuði, sigur Martin Strøm.

Hinir útróðrarmenninir umborð á «Suðuroy» geva eisini undanfarnum lands- stýrismönnum í fiski- vinnumálum skoðsmál.

John Petersen fær góð orð á vegnum. – Hóast vit vóru ósamdir politiskt, so var hann ein maður sum hevði eina meining og var førur fyri at fáa sína meining framda í verki, siga teir.

– Arabo hevði ikki so nógv rásarúm. Hann fekk kvotulógina kroysta niður yvir høvdið av dønnum og hann hevði bara at makka rætt eftir leistinum hjá donsku stjórnini. Men vit vistu altíð hvar hann stóð og hann snikti seg ikki undan, siga útróðrarmenn- inir.

